



## **Parashat Eikev** **Power and Corruption** **Rabbi Shai Finkelstein**

### **דברים פרק ט פסוקים ה-ו**

לא בצדקתך ובישר לבבך אתה בא לרשת את-ארצם כי ברשעת הגוים האלה יהוה אלהיך מורישם מפניך  
ולמען הקים את-הדבר אשר נשבע יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב:  
וידעת כי לא בצדקתך יהוה אלהיך נתן לך את-הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם-קשה-ערף אתה:

### **דברים פרק ט פסוקים ז-ט**

זכר אל-תשכח את אשר-הקצפת את-יהוה אלהיך במדבר למו-היום אשר-יצאת מארץ מצרים עד-  
באכם עד-המקום הזה ממרים הייתם עם-יהוה: ובחרב הקצפתם את-יהוה ויתאנף יהוה בכם להשמיד  
אתכם: בעלתי הרהר לקחת לוחת האבנים לוחת הברית אשר-כרת יהוה עמכם ואשב בהר ארבעים יום  
וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי:

### **דברים פרק ט פסוק כב**

ובתבערה ובמסה ובקברת התאוה מקצפים הייתם את-יהוה:

**דברים פרק ט פסוק כג**

וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶתְכֶם מִקֵּדֶשׁ בְּרַנֵּעַ לֵאמֹר עָלוּ וּרְשׁוּ אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתִּמְרוּ אֶת-פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם  
וְלֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ:

**דברים פרק ט פסוקים כה-כו**

וְאֶתְנַפֵּל לִפְנֵי יְהוָה אֶת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֶת-אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפַּלְתִּי כִּי-אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם:  
וְאֶתְפַּלֵּל אֶל-יְהוָה וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוָה אֵל-תִּשְׁחַת עִמָּךְ וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְּגִדְלֶךָ אֲשֶׁר-הוֹצֵאתָ מִמִּצְרָיִם בְּיָד  
חֲזָקָה:

**ספורנו פסוק כב**

ובתבערה ובמסה. ואע"פ שראיתם שבהקציפכם את האל ית' נשברו הלוחות והוצרכת להתפלל בעדכם  
בצום ארבעים יום חזרתם להקציף בתבערה ובמסה כשבכית' באזניו לנסות:

**ספורנו פסוקים ה-ו**

לא בצדקתך אתה בא לרשת. כי אמנם מה שאתה יורש הארץ אינו בזכותך באופן שאין ראוי שילחם ה'  
לכם למען תירשו מהרה. כי עם קשה עורף אתה. שאי אפשר שיהיה צדק ויושר לבב עם קשי העורף כי  
אמנם קשה העורף הוא ההולך אחרי שרירות לבו ומחשבתו אע"פ שיודיעהו איזה מורה צדק בראיה  
ברורה שמחשבתו הוא בלתי טובה ומביאה אל ההפסד וזה כי לא יפנה אל המורה כאלו ערפו קשה כגיד  
ברזל באופן שלא יוכל לפנות אנה ואנה אבל ילך אחרי שרירות לבו כמאז:

**במדבר פרק יא פסוקים א-ב**

וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאַנְּנִים רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיַּחֲר אָפוֹ וַתִּבְעַר-בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בְּקֶצֶה הַמַּחֲנֶה:  
וַיִּצְעַק הָעָם אֶל-מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ:

**במדבר פרק יא פסוק יא**

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה לָמָּה הִרְעִיתָ לְעַבְדְּךָ וְלָמָּה לֹא-מָצֵיתִי חַן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת-מִשְׁאֵל כָּל-הָעָם הַזֶּה עָלַי:

**שמות פרק יז פסוקים ד-ו**

וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָּעָם הַזֶּה עוֹד מֵעַט וְסִקְלֵנִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם  
וְקַח אֶתְךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִטֹּף אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת-הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ:  
הִנְנִי עֹמֵד לִפְנֶיךָ שָׁם עַל-הַצּוּר בְּחָרֵב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי  
יִשְׂרָאֵל:

**במדבר יד פסוקים יג-יז**

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי-הִעֲלִיתָ בְּכַחַף אֶת-הָעָם הַזֶּה מִקֶּרְבּוֹ: וְאָמְרוּ אֶל-יְיֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי-אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר-עָיו בְּעֵינֵי נֹרָאָה אַתָּה יְהוָה וְעַנְנְךָ עֲמֵד עֲלֵהֶם וּבַעֲמֹד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבַעֲמֹד אֵשׁ לַיְלָה: וְהִמָּתָה אֶת-הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-שָׁמְעוּ אֶת-שְׁמֹעַךָ לֵאמֹר: מִבְּלָתִי יָכַלְתָּ יְהוָה לְהַבִּיאַ אֶת-הָעָם הַזֶּה אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר: וְעַתָּה יַגְדֵּל-נָא כַחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:

**שמות פרק לג פסוק ו**

וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עֲדִידִים מֵהָר חוֹרֵב:

**רמב"ן שמות פרק לג פסוק ו**

והנה ישראל קבלו עליהם את המיתה ברצון נפשם מפני עונש העגל, וזה עניין תשובה גדולה וחרטה בחטאם.

**דברים פרק י פסוק יא**

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי קוֹם לֵךְ לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם וַיָּבֵאוּ וַיִּירָשׁוּ אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָם לָתֵת לָהֶם:

**דברים רבה פ"ג**

"עת להשליך אבנים ועת כנוס אבנים" עת להשליך אבנים, רבניו אמרי מדבר במשה עת היה שישליך משה את הלוחות, דכתיב (שמות לב, יט): וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל הַמִּטְחָה וַיֵּרָא אֶת הָעֵגֶל וּמַחֲלַת וַיַּחַר אֵף מֹשֶׁה וַיִּשְׁלַח מִיָּדוֹ אֶת הַלְּחָת וַיִּשְׂבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר. וְעַת כְּנוֹס אֲבָנִים, עַת הָיָה שִׁיחֲזִירוּ לְיִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאמַר: פָּסַל לָהּ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים.